

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. ПРАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ УРЕДБЕ

Правни основ за доношење ове уредбе садржан је у одредбама члана 13. Закона о посебним поступцима ради реализације међународне специјализоване изложбе ЕХРО BELGRADE 2027 („Службени гласник РС“, бр. 92/2023 и 91/2025), којим је у ставу 8. прописано да Влада ближе уређује правила за постављање и уклањање павиљона из става 4. истог члана, а којим је даље прописано да за постављање и уклањање павиљона за учеснике који се налазе у оквиру објеката из става 1. истог члана Министарство издаје привремену грађевинску дозволу у складу са чланом 147. Закона о планирању и изградњи и истим законом, као и члана 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС“, бр. 55/05, 71/05-исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12-УС, 72/12, 7/14-УС, 44/14 и 30/18 - др. закон), којим је прописано да Влада уредбом подробније разрађује однос уређен законом, у складу са сврхом и циљем закона.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ УРЕДБЕ

Законом о потврђивању Конвенције о међународним изложбама („Службени гласник РС“, број 105/09 и „Службени гласник РС – Међународни уговори“, број 6/2023-806), Република Србија је ратификовала Конвенцију о међународним изложбама која је сачињена у Паризу дана 22. новембра 1928. године, са изменама и допунама, чиме је постала чланица Међународног бироа за изложбе 2010. године.

Република Србија је преузела међународну обавезу да организује међународну специјализовану изложбу ЕХРО BELGRADE 2027 у роковима и на начин који су предвиђени Конвенцијом о међународним изложбама и документима усвојеним, односно донетим за њено спровођење, те одлукама Међународног бироа за изложбе.

Закон о посебним поступцима ради реализације међународне специјализоване изложбе ЕХРО BELGRADE 2027 који је објављен у Службеном гласнику број 92 од 27. октобра 2023. године, а ступио на снагу дана 4. новембра 2023. године, као и његове измене и допуне које су објављене у Службеном гласнику број 91 од 23. октобра 2025. године, а ступиле на снагу дана 31. октобра 2025. године (у даљем тексту: Закон) донет је у циљу реализације међународних обавеза Републике Србије као домаћина међународне специјализоване изложбе ЕХРО BELGRADE 2027. Намера законодавца била је да се Законом уреде услови, критеријуми, начин и поступак који ће се примењивати, на подручју просторних планова у оквиру којих ће се градити објекти и пратећи садржаји потребни за реализацију међународне специјализоване изложбе ЕХРО BELGRADE 2027, која је закључком Владе проглашена за пројекат од значаја за Републику Србију, а имајући у виду кратке рокове и специфичне услове за реализацију предметне изложбе који су, у складу са међународно преузетим обавезама Републике Србије као домаћина, као и Конвенцијом, орочени до краја 2027. године.

На седници Генералне скупштине Међународног бироа за изложбе одржаној у Паризу дана 26. новембра 2024. године, усвојен је Досије за признање, на основу којег је призната међународна специјализована изложба ЕХРО BELGRADE 2027, која ће се одржати у Београду од 15. маја до 15. августа 2027. године са темом „Играј за човечанство - спорт и музика за све”.

С тим у вези, основни циљ доношења Закона и његових подзаконских аката јесте да се омогући ефикаснија реализација пројеката и активности у вези са организацијом који су неопходни за испуњење међународних обавеза Републике Србије као домаћина међународне специјализоване изложбе ЕХРО BELGRADE 2027.

Законом је прописано да су павиљони привремени изложбени објекти који се постављају и уклањају у складу са одредбама овог Закона ради учешћа на међународној специјализованој изложби ЕХРО BELGRADE 2027. Стога, а имајући у виду специфичност

Предлог уредбе о правилима за постављање и уклањање павиљона за учеснике

ових објеката у контексту реализације међународне специјализоване изложбе EXPO BELGRADE 2027, указала се потреба за доношењем ове Уредбе, како би се ближе уредили услови, начин и поступак за њихово постављање и уклањање, као и технички, безбедносни и функционални захтеви које ови објекти морају испуњавати, укључујући и прописивање садржине и начина издавања привремене грађевинске дозволе за постављање и уклањање павиљона, основних захтева за павиљон и садржине, начина и поступка израде идејног пројекта павиљона.

Посебна потреба за доношењем ове Уредбе произлази из чињенице да се павиљони постављају у оквиру и за потребе међународне специјализоване изложбе EXPO BELGRADE 2027, да имају специфичну намену и да се користе у ограниченом временском периоду током трајања Изложбе, након чега се павиљони уклањају. Из тог разлога било је неопходно прописати посебна правила која одговарају природи ових привремених објеката, без измене основних принципа и стандарда, укључујући нарочито техничке и безбедносне принципе и стандарде, утврђених прописима у области планирања и изградње објеката.

Наиме, предлогом Уредбе је предвиђено да, у складу са Законом, за постављање и уклањање павиљона министарство надлежно за послове просторног планирања и изградње издаје привремену грађевинску дозволу, при чему се поступак за издавање привремене грађевинске дозволе покреће подношењем захтева том министарству кроз Централни информациони систем за електронско поступање у оквиру обједињене процедуре у поступцима за издавање аката у остваривању права на изградњу и употребу објеката. Овакво решење је прописано ради обезбеђивања јединственог, ефикасног и убрзаног поступка издавања аката неопходних за постављање и уклањање павиљона за потребе међународне специјализоване изложбе EXPO BELGRADE 2027, имајући у виду кратке рокове за реализацију изложбе и велики број учесника и привремених објеката који ће бити постављени. Истовремено, прописивањем да се захтев подноси кроз Централни информациони систем за електронско поступање у оквиру обједињене процедуре обезбеђује се брже и ефикасније спровођење поступка, транспарентност, смањење административног оптерећења и омогућавање електронске размене документације између надлежних органа и учесника у поступку.

Предлог Уредбе даље предвиђа да се уз захтев за издавање привремене грађевинске дозволе прилаже и идејни пројекат павиљона, којим се обезбеђује да павиљон, у целини, односно у сваком посебном делу, буде подобан за предвиђено коришћење, као и да, у економски прихватљивом времену коришћења, павиљон испуни следеће основне захтеве: механичка отпорност и стабилност, безбедност у случају пожара, хигијена, здравље и животна средина, безбедност и приступачност приликом коришћења, заштита од буке, уштеда енергије и задржавање топлоте и одрживо коришћење природних ресурса и очување амбијенталних вредности, интегритета и специфичности предела. Предлог Уредбе још предвиђа и да идејни пројекат садржи главну свеску са подацима о пројекту и учесницима, појединачне пројекте по стручним областима, као и елаборате, студије, односно другу техничку документацију прописану предлогом Уредбе. Предлогом Уредбе се даље прописује садржина сваког од наведених елемената идејног пројекта, тако што се предвиђа да главна свеска идејног пројекта садржи податке о пројекту и учесницима у постављању и уклањању павиљона, као и друге податке и документе који су битни за издавање привремене грађевинске дозволе и утврђивање испуњења основних захтева за павиљоне у складу са предлогом Уредбе. Надаље, предлогом Уредбе је предвиђено да се појединачни пројекти идејног пројекта израђују у деловима, према областима, односно, садржају (архитектура, грађевински пројекти, хидротехничке, електроенергетске, телекомуникационе, сигналне и машинске инсталације, технологија, саобраћај, сигнализација, спољно уређење и припремни радови). Такође, предлогом Уредбе се прописује да елаборати и студије садрже начине потребне за испуњење основних захтева за павиљон и друга техничка упутства и податке од значаја за постављање и уклањање павиљона. Овакво решење предложено је ради обезбеђивања да павиљони, иако имају привремени и монтажано-демонтажни карактер, испуњавају све основне захтеве у погледу сигурности,

Предлог уредбе о правилима за постављање и уклањање павиљона за учеснике

безбедности, функционалности и заштите животне средине током периода њиховог коришћења у оквиру међународне специјализоване изложбе EXPO BELGRADE 2027.

Предлогом Уредбе је даље предвиђено да се привремена грађевинска дозвола за постављање и уклањање павиљона издаје решењем у року од пет радних дана од подношења уредног захтева, у складу са постојећим решењем из закона који уређује планирање и изградњу објеката. Решење садржи податке о инвеститору и финансијеру, уколико је примењиво, податке о павиљону и локацији на којој се поставља, податке о лицу које је израдило идејни пројекат и главном пројектанту, рок у коме се павиљон може користити, а који не може бити дужи од 15. новембра 2027. године, до када се сви павиљони морају уклонити у складу са преузетом међународном обавезом Републике Србије, констатацију да је идејни пројекат саставни део решења о привременој грађевинској дозволи, као и констатацију да је инвеститор, односно учесник као финансијер, дужан да пре почетка постављања павиљона поднесе надлежном органу пријаву почетка извођења радова, са подацима и доказима прописаним чланом 148. закона који уређује планирање и изградњу објеката и позитивним извештајем Комисије за технички преглед о коришћењу, односно пуштању у рад објекта у којем се павиљон поставља, у складу са чланом 13. став 5. Закона.

Предлогом Уредбе ближе се уређују поједина питања из Закона, имајући у виду специфичност павиљона за учеснике као привремених изложбених објеката, потребу за ефикасном реализацијом активности у вези са организацијом међународне специјализоване изложбе EXPO BELGRADE 2027, као и чињеницу да је реч о пројекту од значаја за Републику Србију којим се извршавају међународне обавезе које је иста преузела. Предлог Уредбе треба да обезбеди правовремену и ефикасну реализацију свих активности у оквиру организације међународне специјализоване изложбе EXPO BELGRADE 2027, уз испуњавање основних техничких, безбедносних и функционалних захтева за павиљоне и друге привремене изложбене објекте, у складу са постојећим решењима и захтевима из прописа који уређују планирање и изградњу објеката.

Због свега напред наведеног предлаже се доношење ове Уредбе.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

У члану 1. предлога Уредбе прописан је предмет уређивања Уредбе, односно ближе су уређена правила за постављање и уклањање павиљона за учеснике као привремених изложбених објеката ради учешћа на међународној специјализованој изложби EXPO BELGRADE 2027, а нарочито садржина и начин издавања привремене грађевинске дозволе за постављање и уклањање павиљона, основни захтеви за павиљон и садржина, начин и поступак израде идејног пројекта павиљона.

Додатно, прописано је да изрази који нису дефинисани овом Уредбом имају значење утврђено Законом и прописима из области планирања и изградње објеката.

У члану 2. предлога Уредбе прописана је надлежност министарства надлежног за послове просторног планирања и изградње објеката за издавање привремене грађевинске дозволе за постављање и уклањање павиљона, као и садржина захтева за издавање привремене грађевинске дозволе.

У члану 3. предлога Уредбе прописан је начин покретања поступка за издавање привремене грађевинске дозволе путем Централног информационог система за електронско поступање у оквиру обједињене процедуре у поступцима за издавање аката у остваривању права на изградњу и употребу објеката, као и документација која се прилаже уз захтев.

У члану 4. предлога Уредбе прописано је да се идејним пројектом павиљона обезбеђује да павиљон, у целини, односно у сваком посебном делу, буде подобан за предвиђено коришћење, као и основни захтеви које мора да испуни у економски прихватљивом времену коришћења.

Предлог уредбе о правилима за постављање и уклањање павиљона за учеснике

У **члану 5.** предлога Уредбе ближе је уређен основни захтев механичке отпорности и стабилности павиљона, тако што је прописано да павиљон мора бити пројектован и изведен на начин који спречава урушавање, прекомерне деформације и оштећења павиљона и суседних објеката.

У **члану 6.** предлога Уредбе ближе је уређен основни захтев безбедности у случају пожара, у циљу обезбеђивања сигурности корисника павиљона, спречавања ширења пожара и омогућавања безбедне евакуације и интервенције спасилачких служби.

У **члану 7.** предлога Уредбе ближе је уређен основни захтев хигијене, здравља и животне средине, тако што је прописано да се током постављања, употребе и уклањања павиљона не смеју угрожавати здравље и безбедност људи, нити прекорачити дозвољене вредности утицаја на животну средину или климу.

У **члану 8.** предлога Уредбе ближе је уређен основни захтев безбедности и приступачности приликом коришћења павиљона, у циљу спречавања незгода или оштећења при раду или коришћењу и обезбеђивања приступачности павиљона особама са инвалидитетом, деци и старим особама.

У **члану 9.** предлога Уредбе ближе је уређен основни захтев заштите од буке, тако што је прописано да ниво буке не сме угрожавати здравље корисника и суседа и да мора омогућити спавање, одмор и рад у одговарајућим условима.

У **члану 10.** предлога Уредбе ближе је уређен основни захтев уштеде енергије и задржавања топлоте, у циљу обезбеђивања енергетске ефикасности павиљона током постављања, употребе, одржавања и уклањања.

У **члану 11.** предлога Уредбе ближе је уређен основни захтев одрживог коришћења природних ресурса, тако што је прописано коришћење еколошких материјала и секундарних сировина, могућност рециклаже и поновне употребе материјала и делова павиљона, у циљу коришћења природних ресурса на одржив начин.

У **члану 12.** предлога Уредбе дефинисан је идејни пројекат павиљона и предмет његовог уређивања.

Додатно, прописано је да Министарство не утврђује исправност идејног пројекта павиљона већ да за исправност одговорност сноси одговорни пројектант.

Такође, прописани су обавезни делови идејног пројекта павиљона.

У **члану 13.** предлога Уредбе ближе је уређена садржина главне свеске идејног пројекта павиљона, начин приказивања графичке документације, као и подаци и прилози које главна свеска садржи.

Такође, наведена су правила према којима се именује лице одговорно за израду главне свеске.

У **члану 14.** предлога Уредбе прописане су области и врсте пројеката који могу чинити идејни пројекат павиљона, њихово означавање и систематизација по свескама.

Додатно, прописана је одговорност главног пројектанта за одређивање садржине идејног пројекта павиљона у смислу појединачних пројеката, као и одговорност одговорног пројектанта за оверу садржине пројекта поједине области.

У **члану 15.** предлога Уредбе прописани су обавезни делови сваког појединачног пројекта, односно општа, текстуална, нумеричка и графичка документација.

У **члану 16.** предлога Уредбе ближе је уређена садржина опште документације пројекта, укључујући насловну страну, садржај дела пројекта, решење о именовању одговорног пројектанта и изјаве одговорних пројектаната о усклађености пројекта са прописима и правилима струке.

У **члану 17.** предлога Уредбе прописана је садржина текстуалне документације пројекта, која обухвата списе од значаја за постављање и уклањање павиљона.

У **члану 18.** Уредбе предлога прописана је садржина нумеричке документације пројекта.

Предлог уредбе о правилима за постављање и уклањање павиљона за учеснике

У **члану 19.** предлога Уредбе прописана је садржина графичке документације пројекта, начин и размере израде цртежа и графичких прилога, као и обавезни елементи које графички прилози морају да садрже.

У **члану 20.** предлога Уредбе дефинисана је садржина елабората и студија, начин њихове израде и оверавања.

У **члану 21.** предлога Уредбе прописано је да се идејни пројекат павиљона израђује на основу елабората геодетских радова за изведене објекте и посебне делове објеката и техничке документације изведених објеката у којима ће се павиљони постављати.

У **члану 22.** предлога Уредбе прописана је обавеза израде одговарајућих елабората и студија у случају да радови на павиљону утичу на испуњеност основних захтева за павиљон, као и обавеза прибављања документације из области заштите животне средине, у складу са посебним прописима.

Такође, прописано је да се, уколико посебни прописи не захтевају процену утицаја на животну средину, приложи одлука да није потребна процена утицаја на животну средину.

Додатно, прописано је да се, у сваком случају, идејни пројекат павиљона потписује и оверава од стране одговорног лица/заступника инвеститора и одговорног пројектанта.

У **члану 23.** предлога Уредбе прописан је начин израде, потписивања, оверавања и достављања идејног пројекта павиљона у електронској форми, као и обавеза израде пројекта на српском језику, односно достављања превода уколико је пројекат израђен на страном језику.

У **члану 24.** предлога Уредбе прописана је обавеза обезбеђивања одштампаног примерка идејног пројекта павиљона за потребе извођења радова, као и начин паковања, увезивања и оверавања одштампаних примерака техничке документације.

У **члану 25.** предлога Уредбе прописано је да се у идејном пројекту павиљона не прилажу документи који се воде у службеним регистрима, већ се исти само наводе, док се њихова веродостојност проверава увидом у одговарајуће регистре.

У **члану 26.** предлога Уредбе прописан је рок за издавање привремене грађевинске дозволе, садржина диспозитива решења о издавању привременој грађевинској дозволи, као и садржина образложења поменутог решења.

У **члану 27.** предлога Уредбе прописано је да ова уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Саставни део ове Уредбе су и прилози: Прилог 1. - Основна садржина главне свеске, Прилог 1а. - 0.8. Сажети технички опис, Прилог 1б. - 0.9. Спецификација посебних делова павиљона, Прилог 2. - Изјава главног пројектанта из главне свеске, Прилог 3. - Изјаве овлашћених лица о предвиђеним мерама за испуњење основних захтева за павиљон, Прилог 4. - Одлука о именовању главног пројектанта, решење о именовању одговорних пројектаната и решење о именовању овлашћених лица, Прилог 5. - Општа документација из члана 16. ове уредбе, Прилог 6. - Форма идејног пројекта павиљона и електронско потписивање, за потребе обједињене процедуре, као и Прилог 7. - Изјава инвеститора и одговорног пројектанта о усаглашености приложене документације са мерама и условима заштите животне средине.

IV. ПРОЦЕНА ИЗНОСА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ УРЕДБЕ

Средства за спровођење ове Уредбе ће бити обезбеђена у буџету Републике Србије.